

Ahoj Jindro, loučil se. Netušil, že navždy

Fotbalový kanonýr, který neuspěl ve Slavii nebo ve Spartě, ale jakmile se vrátil do svého Kladna, mezi havíře a dělníky, **opět válel jako z partesu**. Žádný velký technik, a přesto miláček davu, jenž nasázel do maďarské sítě čtyři goly z pěti. A který krátce po návratu ze Sparty nastřílel rudému týmu pět gólů. Nejslavnější kladenský fotbalista všech dob, který se v posledních dnech války šel bít s Němci a stálo jej to život.

JIŘÍ JAKOUBEK

V Kladně se po něm jmenuje stadion, stejně jako ulice, po níž ke stadionu přijdete. Ikona tamního fotbalu, to byl a je František Kloz, jeden z nejlepších předválečných útočníků v republice. Rodák z Mlékosrb u Nového Bydžova, který se v roce 1928, ve třinácti letech, objevil v dresu ligového SK Kladno.

Za Kladno pak odehrál 478 utkání, z nichž bylo 185 ligových, dal celkem 592 gólů, z toho 175 v lize. Pamětníci už nežijí, slyšíte ve městě, kde se uhlí už nějaký čas neteží, ale některé vysoké pece tam omamně voní pořád.

„Byl to typický rušový hráč, rychlý, byt i jemu s věkem rychlosti ubývalo,“ vzpomíná 91letý František Rašplička, poslední žijící Klozův spoluhráč. S Klozem, o patnáct let starším, oblékal dres Kladna v letech 1936 až 1940, kdy legenda přestoupila do divizního (rozumějí druholigového) týmu SK Slaný.

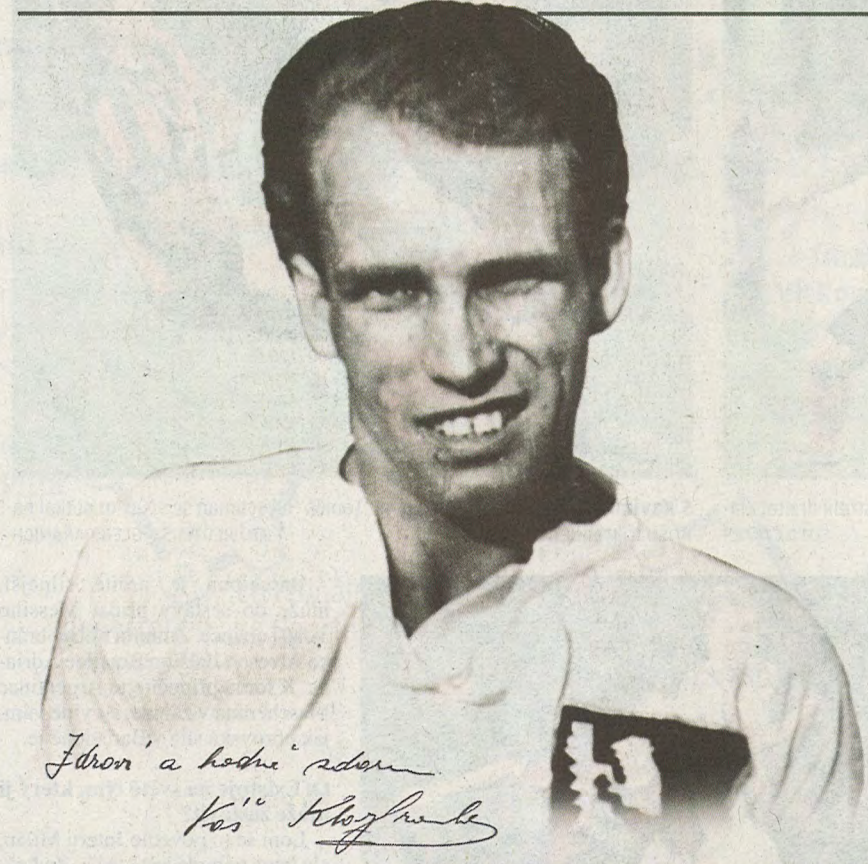
„Nepředváděl technické kousky, ale jakmile dostal balon do běhu, byl strašně nebezpečný. Šel za míčem jako tank a rozrázel soupeřovu obranu, navíc měl tvrdou střelu,“ říká Rašplička, kterého mladší kladenské generace už znají spíše jako učitele matematiky a tělocviku.

Přivezl ho mecenáš Neumann

V SK Kladno měl Kloz výjimečné postavení. Doktor Josef Neumann, přední činovník a mecenáš klubu, který fotbalistu přivezl z Roudnice, jej miloval.

„Kloz měl za fotbal víc peněz než my ostatní. Ale nikdo mu to nezavídal – dělal naši hru, bez něj bychom byli poloviční. Jako jeden z mála nebyl z Kladna a okolí, ale srdcem byl Kladeňák,“ má jasno Rašplička.

MUDr. Neumann o svou hvězdu pečoval. Dal jí práci, takže Kloz u něho působil jako řidič a později

Dobový snímek Františka Kloze

Fotbalisté Kladna v roce 1934 sklízeli úspěchy v USA, František Kloz je stojící třetí zleva

také jako ošetřovatel, hrál se navíc mohl plně věnovat fotbalu.

Příčiny Klozovy popularity lze hledat i v ordinaci doktora Neumanna. „Franta to s lidmi uměl. Když někomu převazoval ránu nebo mu píchal injekci, s každým promluvil, dělníkům psal omluvenky na celý den, aby si odpočinuli,“ přibližuje vdova po slavném fotbalistovi Jindřiška Klozová. „Když byl s Kladnem na zájezdě, tak lidé odkládali návštěvu lékaře, až se vrátí. Kdo neměl, tomu dal peníze, nejraději by se rozdál.“

V sezoně 1929–1930 se Kloz stal poprvé králem ligových střelců s 15 góly, takže po něm v roce 1931 sáhla Slavia. Neuspěl však. Několik měsíců pak jezdil po

vlastech českých s „Burianovou jednáctkou“ – český komik a také brankář Vlasta Burian se totiž nepohodl ve Spartě a založil při Slavii tým, v němž hráli vysloužilci nebo ti, kteří se rozehrávali po zranění. „Nebyl to ledajaký mančaft, po zranění v něm hrál i Antonín Puč. Burianův tým porazil i Viktorii Žižkov, Baťu Zlín nebo Viktorii Plzeň. A Kloz byl v tom roce nejlepším střelcem, dal čtyřicet gólů,“ ví fotbalový historik Miloslav Jenšík.

„Od té doby se Franta a Burian dobře znali. Když měl Burian v roce 1939 vystoupení v kladenském divadle, oznámil publiku, že se Klozovým narodil syn Frantík,“ usmívá se Jindřiška Klozová.

V lednu roku 1932 už byl Kloz

zpátky v Kladně a tribuny ho opět opěvovaly. Do Prahy zamířil ještě jednou, začátkem roku 1933 přestoupil do Sparty. Ve Středoevropském poháru pomohl dvěma góly vyřadit maďarskou Hungarií, dal i dva góly Ambrosianě Milán (nyní Inter – 1:4 a 2:2), opět se však raději vrátil mezi své.

„Oba pražské kluby i národní tým preferovaly kombinační fotbal, do kterého se Kloz příliš nehodil,“ hledá příčiny brzkých návratů do Kladna historik Jenšík.

„Kloz pro svůj styl potřeboval nahrávače, těmi byli v Kladně Karel Kraus, Milda Procházka a Pepík Junek. V Praze se holt hrálo jinak,“ přikyvuje František Rašplička.

Z té doby se traduje památná his-

František Kloz

(19. 5. 1905 - 13. 6. 1945)

Zápasy v reprezentaci

1928 ČSR - Jugoslávie 4:3	1 gól
1931 Polsko - ČSR 0:4	
1936 ČSR - Maďarsko 5:2	4 góly
1937 Rumunsko - ČSR 1:1	
1937 ČSR - Itálie 0:1	
1937 Maďarsko - ČSR 8:3	
1937 ČSR - Rakousko 2:1	1 gól
1937 Bulharsko - ČSR 1:1	
1937 Anglie - ČSR 5:4	

Klub ligových kanonýrů

1. Josef Bican (1937-1955)	447
2. Vlastimil Kopecký (1932-1950)	252
3. Antonín Hájek (1934-1944)	191
4. Oldřich Nejedlý (1931-1946)	180
5. František Kloz (1928-1940)	175
6. Miroslav Wiecek (1948-1964)	174
7. Jozef Adamec (1959-1976)	170
8. Horst Siegl (1988-2004)	165
9. Ladislav Pavlovič (1950-1965)	164
10. Ladislav Kareš (1940-1951)	163

mužstva. Dokázal, že veškeré technické umění a nadšení nestačí, není-li v útoku hráče, který má před brankou postřeh ve všech situacích. Náš útok vytvořil jediný človek – Kloz,“ napsal komentátor sportovního týdeníku Star o střelci, který se v sezoně 1936–1937 stal podruhé králem střelců s 28 góly.

Slaný, Sparta Kladno, Slavoj Roudnice, Vinařice – to byly fotbalové štace Františka Kloze po roce 1940. Netušenou derniérou se stalo 1. května 1945 utkání Vinařic v Motyčíně, hosté vyhráli 4:1 a Kloz dal tři góly.

Někdo čekal na konec války, jiní to pojali jinak. Kloz, ač nevoják, se přihlásil k dobrovolníkům, kteří měli získat zbraně pro Prahu z německého muničního skladu v lesích u Hříškova. Při přestřelce ho zasáhla do nohy střela dum-dum, Němci jej odvezli se svými raněnými do nemocnice v Lounech.

Pohnuté osudy

dnes

František Kloz

za týden

Lukáš Šembera

zbytečný závod ukončil kariéru

„Někdo se divil, že tam jezdil. Ale chtěl pomoci, což dělal i v ordinaci,“ přemítá spoluhráč Rašplička.

Paní Klozová trávila s manželem čas v nemocnici. „Přespávala jsem tam, domů jsem jezdila jen vyprat prádlo a ranním vlakem se vracela. Povídali jsme si hlavně o dětech. Jednou, už po válce, naši zabíjeli a přivezla jsem uznené. Vedle ležel starší německý voják, jen smutně koukal, tak mě Franta vyběhl, abych mu dala taky. On už byl takový,“ líčí Jindřiška Klozová.

Kloz odmítl amputaci nohy. „Hučeli jsme do něj všichni, primář, pan doktor Neumann. Ale Franta tvrdil, že už podobných ran viděl hodně, a všichni havíři pry se z toho dostali.“

Když s amputací konečně souhlasil, bylo už pozdě.

A jeho stav se zhoršoval.

„Musel strašně trpět, píchali mu morfium. Při mých odchodech s prádlem se vždycky loučil – ahoj Jindro. Pak jsem jednou přijela a ahoj nemluvil... Před další cestou s várkou prádla mi primář říkal, ať jsem klidná, ale ještě ten večer u nás zavozil pan doktor Neumann.“

František Kloz zemřel.

Za několik dní odešel i Josef Neumann, bylo mu 58 let. „Puklo mu srdce, Frantu měl rád jako vlastního syna,“ říká paní Klozová.

Naše manželství bylo za roletou a potmě

JIŘÍ JAKOUBEK

KLADNO Skříňka v obývacím pokoji rodinného domku v kladenském Ostrovci ukrývá album s fotografiemi ze svatby v roce 1938, odznak Anglické fotbalové asociace, který slavnému hráči věnoval Jan Masaryk, dopis od Oty Pavla. A také úmrtní list z června roku 1945. „Měli jsme pěkné manželství. Ale krátké,“ říká paní **Jindřiška Klozová**, jedenadvadesátiletá čilá dáma, vdova po Františku Klozovi.

LN Jak jste se s manželem vlastně seznámili?

Za první republiky jsem po škole pracovala u doktorky Klabíkové jako zubní laborantka. U ní se léčil taky Franta. Pak na mě začal čekat a asi po roce jsme se vzali. Že jsem byla o čtrnáct let mladší? Vidíte, nikoho to nevzrušovalo! (úsměv)

LN Věděla jste hned zkraje, že jde o slavného fotbalistu?

Věděla, protože jsem chodila s kamarádkou a jejím tatínkem na fotbal. Taky jsem Františka znala z ordinace pana doktora Neumanna. To jsem ještě chodila na měšťanku, bylo mi patnáct, když jsem si odřela nohu a on mi ji převazoval.

LN Jaký byl život po boku slavného fotbalisty?

Trochu divoký, lidi ho měli strašně rádi, protože za Kladno nastřílel spoustu gólů. Rádi ho měli i za to, jak se k nim choval v ordinaci. Byl velmi společenský a kamarádský, někdy jsem si říkala, že je lepší kamarád než manžel. (smích) Po zápase šel do hospody, ale nepil ani nekouřil. Na druhou stranu se blížila válka – brali jsme se 7. září roku 1938 a brzy přišel Mnichov. Za války jsme se neměli špatně, protože nám pomáhal pan doktor Neumann. A peníze za fotbal Franta nosil pořád, i když podstatně míň než před válkou. Taky v roce 1940 v SK

Pohoda v Ostrovci. Naše manželství bylo krátké, říká Jindřiška Klozová. Vdova po fotbalové legendě žije v poklidu se svou dcerou. FOTO LN - JAN ZATORSKY

Kladno skončil a odešel hrát jinam, naposledy byl ve Vinařicích.

LN Jak se tedy dá na manželství orámované válkou vzpomínat?

Rozporuplně. V roce 1939 se narodil Frantík, který s námi už deset let není, o rok později Blanka. Vychovala jsem děti, Franta pracoval a hrál fotbal, ale když večer přijel, nesmělo se svítit. Naše manželství bylo většinou za roletou a potmě. Přesto bylo pěkné, jen krátké.

LN V době, kdy váš muž zemřel, vám bylo šestadvacet. Proč jste se už nikdy nevdala?

Protože jsem se bála, že by tím mohly utrpět děti. Říkala jsem si, že by je neměl nikdo tak rád jako Franta. Blanka bydlí se mnou v našem domě po rodičích a dnes říká, že jim táta chyběl, ale myslím, že si obě děti užily dětství i bez táty. Moji rodiče mi v tom hodně pomohli. Když mi bylo devětadvacet, měla jsem známost s jedním chlap-

cem, inženýrem z Teplic, který tady pracoval a na víkendy jezdil domů. Chodili jsme spolu deset let. To bylo všechno.

LN Ota Pavel napsal o vašem choti krásnou povídku Poslední zápas Františka Kloze. Znali jste se?

Tehdy v šedesátých letech tady byl dvakrát, pak mi ještě poslal dopis a tu knížku, Plná bedna šampaňského se jmenuje. Byl to velmi laskavý a příjemný člověk.

LN Váš manžel zemřel v boji za vlast. Podpořil vás nějakým způsobem stát?

Nejprve ne, přestože děti byly malé. Franta zemřel 13. června a řekli mi, že je to první den, který už se do války nepočítá. Začala jsem znovu pracovat jako zubní laborantka a důchod po Frantovi mi uznali až v roce 1970. Až před devíti lety si na nás vzpomněli a dostali jsme odškodnění. Hodilo se, mám čtyři vnoučata a pět pravnoučat.